

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

16. An Inquisitores possint cogere Dominos, & Magistratus, qui fecerunt aliqua statuta, & decreta impediencia eorum iurisdictionem, vt illa reuocent? Et an Inquisitores possint inuocare auxilium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Et Potestate Inquisitorum. Ref. XIV. &c. 423.

Decianus in direct. crim. lib. 1. cap. 2. n. 6. & inclinatur Calderinus tract. de heret. cap. 8. n. 9. Verum mihi negativa sententia placet, quam tenet Azorius tom. 1. lib. 8. cap. 18. q. 14. Eymericus in direct. Inquisit. part. 3. q. 30. & ibi Peña comm. 79. Mandosius in addit. ad reperi. Inquisit. ver. Episcopus lit. B. & ver. Inquisitor. lit. D. cum aliis, potest tamen Episcopus secretò recipere testes contra Inquisitorem de heresi suspectum, & informationes mittere ad Romanum Pontificem. Attamen in duobus casibus potest, his non obstantibus, Episcopus procedere contra Inquisitorem. Primò quando crimen est notorium, sed in his cautè procedant Episcopi, ne potius ratione scandali damnum inferant, quam utilitatem. Secundò quando dimisit Officium Inquisitoris, & ita docet Rojas singul. 109. & Geminianus in cap. Inquisitores, de heret. in 6. & ibi Franchus num. 1.

RESOL. XIV.

An Inquisitores possint punire illos, qui factis, aut verbis, ipsi injuriam fecerint? Ex part. 4. tract. 8. Ref. 91.

§. 1. **R**espondeo affirmativè cum Bobadilla in polit. ro. 1. lib. 2. cap. 17. n. 114. ubi sic ait: Podrán los Inquisidores proceder contra los que los injurian, porque no solamente son ellos los ofendidos, sino tambien el officio de la Inquisición y la Yglesia, y la fe. Sic ille, qui in glossa lit. D. citat Zanchinum & Decianum, quibus ego addo Simancam in cathol. institut. tit. 24. n. 28. ubi ita asserit: Poterunt quoque Inquisitores punire illos, qui factis, aut verbis ausi fuerint ipsismet Inquisitoribus injuriam facere, ac tanto quidem id magis, quanto sanctius & venerabilius esse debet eorum officium, quam aliorum omnium judicium. Hæc Simanca.

RESOL. XV.

An Inquisitores possint procedere contra Magistratus, eorum mandatis non obediētes? Ex part. 4. tract. 8. Ref. 65.

§. 1. **R**espondeo affirmativè, quia Magistratus qui non obtemperat Inquisitorum mandatis, & præstare auxilium recusat, est suspectus de heresi, ideo potest apprehendi, & jurisdictione sua privati, per ea quæ adducit Rebuffus tom. 2. ad leg. Gallie, tit. de litteris Inquisitoriis, in principio n. 20. Menochius de presumpt. lib. 1. presumpt. 6. n. 31. & alij. Vnde tenetur literas & mandata DD. Inquisitorum sine mora exequi, & illorum officio nullatenus impedire, ut docent Mendez de Castro in praxi Lusit. lib. 2. cap. 1. n. 19. Bobad. in polit. tom. 1. lib. 2. cap. 17. n. 81. Azeved. in recapit. lib. 4. tit. 1. leg. 15. n. 7. Simanca in cathol. institut. tit. 23. n. 9. & Lucerna Inquisit. ver. impediētes, n. 1. vide cap. ne aliqui s. compescit, de heret. in 6.

RESOL. XVI.

An Inquisitores possint cogere Dominos, & Magistratus, qui fecerunt aliqua Statuta, & Decreta impediētia eorum jurisdictionem, ut illa revocent?
Et an Inquisitores possint invocare auxilium brachij secularis pro capiendis hereticis, & eorum credentibus, tutoribus, &c. ac omnibus aliis de heresi damnatis, aut suspectis; & ideo si Magistratus negligentes, aut contumaces fuerint in hoc auxilio præstando, possint Inquisitores eos excommunicare, honore privare, ac aliis penis pro qualitate delicti coercere?
Et an incarceratus pro quibuscumque delictis etiam atrocissimis apud judicem secularem statim remittendus sit ad Tribunal S. Officij, quandocumque petatur, ob negotium fidei à Dominis Inquisitoribus? Ex part. 4. tract. 8. Ref. 104.

§. 1. **R**espondeo affirmativè, ex cap. statum de heret. in 6. & ex Bullis Alexand. IV. Ignoc. IV. & Urbani IV. & ideo omnia hujusmodi statuta, seu leges directæ, vel indirectæ, officium Inquisitionis impediētia, sunt ipso jure nulla, neque subditi dictis legibus tenentur obedire, ut contra Ecclesiam Catholicam leges promulgatis. Vnde Inquisitores in tali casu possunt sub pena excommunicationis & aliis penis contra fautores hereticorum decretis adversus tales statuentes procedere, & ita docet Zanardus in direct. Theol. par. 1. præc. c. 6. q. 28. Barbosa in collect. tom. 3. lib. 5. tit. 2. cap. 10. Zanchinus de heret. c. 31. n. 6. Eymericus in direct. p. 3. q. 34. & ibi Peña comm. 83. Vmbertus Locatus in praxi Inquisit. Domini temporales, n. 5. & in ver. ordinario, n. 1. & alij. Item Inquisitores possunt invocare auxilium brachij secularis pro capiendis hereticis, & eorum credentibus, tutoribus, &c. ac omnibus aliis de heresi damnatis, vel suspectis. Ideo si Magistratus negligentes, aut contumaces fuerint in hoc auxilio præstando, poterunt Inquisitores eos excommunicare, honore privare, ac aliis penis pro qualitate delicti coercere, ex cap. ut officium, s. denique, de heret. in 6. & cap. ad abolendam, s. penult. & cap. excommunicamus, s. moneantur, de heret.

2. Notandum est etiam hic obiter incarceratum pro quibuscumque delictis etiam atrocissimis apud judicem secularem statim remittendum esse ad Tribunal S. Officij, quandocumque petatur ob negotium fidei à DD. Inquisitoribus, stante Constit. Pij V. cujus meminere Simanca in fine tract. de cathol. institut. & Peña in addit. ad tr. de strigis. Vide etiam Ioseph. Sesse de inhibiti. c. 30. n. 52. & seg. Verum si aliquis damnatus ad mortem dicit aliquid hereticum, ut eo prætextu mors differatur, si talis antea de heresi non erat suspectus, remittendus non est ad Inquisitores, quia tali dolus, vel fraus patrocinari non debet. Ita Rojas singul. 107. n. 5. & alij.

RESOL. XVII.

An Inquisitores procedere possint contra judices laicos, si remissus agant cum hereticis sibi relictis, & panam mortis per ignem non imponant?

Et advertitur in tali casu tam Inquisitores, quam quoscunque alios Ministros, & Consultores ab omni irregularitate immunes esse ex motu proprio Pauli IV. & Pij V. Ex p. 1. tit. 2. Ref. 135. aliàs 134.

§. 1. **C**hristophorus Anguianus ex neotericis Iuristis consultis Hispanis, vir doctus, & Lector pri-marius Iuris Pontificij in Academia Complutensi, tract. de legib. lib. 3. contr. 31. a n. 37 usque ad 44. negativam sententiam sustinet, & mordicus docet, in tali casu Dominos Inquisitores non posse contra judices laicos procedere.

2. Sed etiam contrariam sententiam omnino amplectendam esse existimo: quia judices laici in isto casu sunt meri executores, & tenentur, juxta leges, statim hereticum ad mortem dānare, ut tradunt communiter DD. quos citat Cenedus ad decret. collect. 55. n. 2. quibus ego addo Suarez de Paz in præf. tom. 2. præf. 2. n. 30. Io. de Hevia in Curia Philip. part. 3. §. 3. num. 19. Mendez

N 2